

Tűz és munkavédelmi oktatás

MUNKAVÉDELEM

A munkavégzés feltételei (személyi feltételek)

A dolgozó a munkaköréhez szükséges, illetve azzal kapcsolatos szakmai, munkavédelmi ismereteket köteles elsajátítani, és azokat munkája során alkalmazni.

Az általános mindenkire kiterjedő munkavédelmi előírásokat a munkavédelmi törvényben (1993. évi XCIII. törvény) a Gazdasági Hivatal munkavállalóira vonatkozó sajátos előírásokat a Gazdasági Hivatal munkavédelmi szabályzatában találhatók részletesebben.

Munkába állni, illetve munkát felvenni érvényes orvosi alkalmassági vizsgálat nélkül tilos!

A dolgozó köteles a foglalkozás-egészségügyi orvoshoz elmenni:

Munkába lépés előtt

Munkakör változása esetén

Időszakosan a számára előírt orvosi vizsgálaton részt venni

A dolgozót csak olyan munkát végezhet, melyre egészséges és biztonságos munkavégzés szempontjából fizikailag, szellemileg és egészségileg alkalmas.

Általános magatartási szabályok

A munkahelyen kipihenten, egészségesen, munkára képes (alkohol-, gyógyszer-, drogmentes) állapotban kell megjelenni.

A rendelkezésére bocsátott munkaeszközök biztonságos állapotáról lehetőségei szerint meg kell győződni, azokat a rendeltetésüknek megfelelően használni, és tisztításukról elvárható módon gondoskodni.

A munkaterületen fegyelmezetten viselkedni, ott rendet és tisztaságot tartani, A munkavédelmi ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során betartani.

Roszzullétet azonnal jelenteni. Amennyiben egy új gyógyszert kezd el szedni, akkor azt köteles a munkahelyi vezetőjének jelezni, mivel ilyenkor megváltozhatnak az érzékszervek működései.

Balesetek fogalma

Baleset: az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.

Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

Nem munkabaleset: az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.

A balesetek általában a munkaidő elején vagy a munkaidő végén következnek be. Ezekben az időszakokban fokozott figyelemre van szükség, mert ilyenkor az ember gondolatban vagy még, vagy már nincs ott a munkahelyén.

A munkabalesetek jelentése

A munkabalesetet szenvedett munkavállaló a balesetét köteles a közvetlen felettesének haladéktalanul bejelenteni. A sérült akadályoztatása esetén a bejelentést a balesetet észlelő személynek kell megtenni. A sérülést dokumentálni kell a baleseti naplóban. A munkakieséssel járó sérülésekről jegyzőkönyvet kell felvenni. A 3 napot meghaladó sérüléseknél felvett jegyzőkönyveket a tb. és a munkabiztonsági felügyelőségnek is el kell küldeni, melyet a munkavédelmi szakember állít ki.

Súlyos sérülés

Minden olyan sérülést, mely tömeges, mérgező, csonkolásos (két ujjperc elvesztése, vagy ennél súlyosabb sérülés) vagy halálos, azonnal köteles minden vezető jelenteni a Gazdasági Hivatal vezetőjének valamint a területileg illetékes munkavédelmi felügyelőségnek telefonon.

A súlyos baleseteknél a helyszínt a hatóságok kitérítéséig változatlanul kell hagyni.

Elsősegély

Minden vezető köteles gondoskodni a sérülést szenvedett munkavállaló elsősegélyben részesítéséről, illetve a sérült megfelelő orvosi ellátásáról.

Elsősegély áramütés esetén

Csak a veszélyt okozó körülmény megszüntetése után kezdjük meg a mentést! Azaz kapcsoljuk le az áramot. Az áramütést okozó eszközhöz ne nyúljunk, inkább valamilyen, hosszú, áramot nem vezető eszközzel (pl.: száraz seprűnyéllel) lökjük biztonságos távolba!

Az eszméletlen sérültet fordítsuk stabil oldalfekvésbe, és tegyük szabaddá a légutakat!

A tiszta tudatú beteget ne itassuk, és minél kevésbé mozgassuk.

A lehetséges következmények ismeretében sose hezitáljunk, mielőbb kérjük orvos segítségét!

Amennyiben valakit áramütés ér azt nem elég leültetni, pihentetni, mert lehet, hogy az áramütés hatása csak később jelentkezik, mielőbb orvosi segítségre van szükség. MENTŐK:104, 112

Az adott munkahelyen meg kell ismerni, hogy hol van elhelyezve az egészségügyi láda és ki az adott területen a munkahelyi elsősegélynyújtó.

Orvos vagy mentő értesítése

Mentőhívás:

A bejelentő neve, telefonszáma, amelyről telefonál

A baleset helyszínének pontos meghatározása

A baleset fajtája és súlyozása

A sérültek száma, neme, becsült életkora, és minden adat, amit az állapotukról tud.

Tájékoztatás egyéb veszélyekről

Dohányzás

Dohányozni a kijelölt helyek kivételével tilos!

Dohányozni az épületek egyes bejárataitól legalább 5 méteres távolságban lehetséges, ahol ez megfelelően jelölve van és valamilyen nem éghető anyagból készült hamutartót helyeztek el. A csikkeket csak a hamutartóba lehet elnyomni.

Anyagmozgatás

Az anyagok mozgatásának megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a szállítandó és emelendő anyag vagy tárgy, azok csomagolási módja, illetőleg mozgatása nem jár-e baleseti veszéllyel.

Az emeléseknél törekedjünk rá, hogy egyenes háttal történjen az emelés, a gerincoszlopot minél kisebb mértékben terheljük.

Ugyanolyan veszélyes megemelni egy nehéz dolgot, amikor azt hisszük, hogy könnyű, mint egy könnyű dolgot, amikor azt gondoljuk róla, hogy nehéz. Mind két esetben súlyos rándulós sérülést szenvedhetünk.

A teher kézi mozgatása elsősorban akkor jelentheti hátsérülés kockázatát, ha a teher

- túl nehéz vagy túl nagy,
- nem kézreállós vagy nehéz fogni,
- instabil vagy tartalma elmozdulhat,

- olyan módon helyezkedik el, hogy annak mozgatása során nincs lehetőség a törzs közelében történő elhelyezésére, vagy a törzs hajlításával vagy elfordításával lehet tartani, illetve mozgatni,
- körvonalai (felszíne) vagy halmazállapota (állaga) miatt valószínű, hogy a munkavállaló sérülését okozza ütközés esetén.

A fizikai erő kifejtés elsősorban hátsérülés kockázatával akkor járhat, ha a tehermozgatás

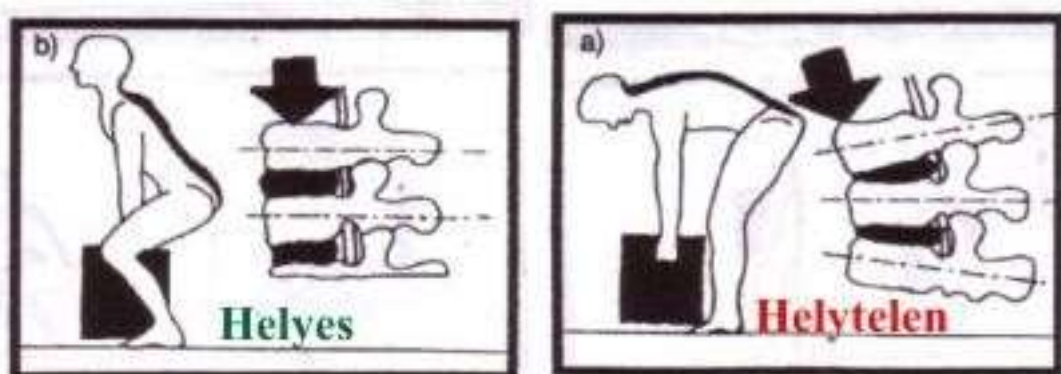
- túl megerőltető,
- csak a törzs elcsavarodásával kivitelezhető,
- a teher hirtelen elmozdulhat,
- a test labilis helyzetében következik be,
- ha nem kerülhető el, hogy előrehajolt helyzetben történjék az emelés.

A munkakörnyezet jellemzői a hátsérülés kockázatát növelhetik, ha

- nincs elég hely, különösen a függőleges irányban a teher mozgatásához,
- a padozat vagy munkavégzés szintje változó, emiatt a terhet különböző szinteken kell mozgatni
- a padozat vagy a láb megtámasztása labilis,
- a hőmérséklet, a páratartalom vagy a szellőzés nem megfelelő.

Elsősorban a hátsérülés kockázatával jár a tevékenység, ha az alábbiak közül egy vagy több feltétellel jár együtt:

- főként a gerincet érintő túl gyakori vagy túl hosszú tartó fizikai erő kifejtés,
- a testi pihenési vagy a regenerációs periódus elégtelen,
- az emelési, lerakási vagy továbbítási távolságok túlzottak,
- a munkaritmust olyan folyamat szabja meg, amelyet a munkavállaló nem változtathat meg.

A közlekedési utakat és elektromos szekrényeket még ideiglenesen sem szabad eltorlaszolni.

Anyagokat magasról levenni vagy magasra felrakni csak fellépő vagy létra használatával lehet. Széket, egyéb alkalmi dolgokból összerakott emelvényeket erre a célra használni Tilos!

Segédeszköz nélküli anyagmozgatási súlyhatárok

A munkát végző	A terep emelkedése			Megjegyzés
	0%	1%	2%	
14–16 éves fiúk, 16–18 éves lányok	15 kg	10 kg	5kg	Csak esetenként foglalkoztathatóak
16–18 éves fiúk, 18 év feletti nők	20 kg (ketten 40 kg)			Legfeljebb 60m távolságig
18 év feletti férfiak	50 kg (négyen 200kg)			Sík terepen 50 kg max. 90 m-re, 10% emelkedésnél 50 kg max. 30 m-re

GHS/CLP (Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals) veszély jelképek (takarítószeres veszély szimbólumai)

2017-től a vegyszereken a veszélyszimbólumok jelölései az alábbiak lehetnek.

								
GHS01 Robbanás- veszély	GHS02 Tűzveszély	GHS03 Oxidáló anyag	GHS04 Gáz, nyo- más alatt	GHS05 Maró, kor- rozív anyag	GHS06 Mérgező anyag	GHS07 Figyelmez- tető jelzés	GHS08 Egészségká- rosító anyag	GHS09 Környezet- károsító anyag

Bármilyen vegyi anyag munkahelyen történő használata, (lehet az akár egy egyszerű háztartási tisztítószer is) csak akkor lehetséges, ha a munkavállaló a vegyi anyag biztonsági adatlapját megismerte, és a tárolás, felhasználás szabályaival, veszélyeivel (H, P mondatok) tisztában van.

A vegyszerek, vegyi anyagok csak eredeti csomagolásukban tárolhatók. A veszélyes anyagokat elzárva kell tárolni.

A tároló edény mindig legyen felcímkézett.

Élelmiszer tárolására gyártott edénybe (üdítő, ásványvizes-, befőttesüveg stb.) vegyi anyagot tárolni tilos!

TÚZVÉDELEM

A TŰZ KELETKEZÉSÉNEK MEGAKADÁLYOZÁSA

A legtöbb esetben az emberi mulasztás, oda nem figyelés, valamint a tűzvédelmi előírások be nem tartása okoz tüzet.

Mindenkinek be kell tartania és tartatnia a tűzvédelmi előírásokat. Csak a kijelölt helyen lehet dohányozni, meg kell győződni arról, hogy a cigaretta, égő dohány nemű el lett oltva. Éghető hulladékot, szemetet éjszakára, sem pedig őrizetlen helyen, ahol azt meggyújthatják nem szabad hagyni. Nem szabad tárolni semmilyen fajta gyúlékony anyagot üzemelő elektromos eszközön, melegítőn vagy radiátoron. Tilos hibás, barkácsolt villamos vezetéket, készüléket használni, mert zárlatot és így tüzet okozhat. A helyiségből történő távozás előtt áramtalanítani kell minden használaton kívüli elektromos berendezést.

ALAPVETŐ TŰZOLTÁSI MÓDOK

Éghető anyag eltávolítása: Éghető anyag tűzhez jutásának megakadályozása (pl. gázvezeték elzárása stb.).

Éghető anyag tűz környezetéből való eltávolítása. Égő anyag eltávolítása a veszélyeztetett környezetből.

Égést tápláló oxigén elvonása: Oxigén kiszorítása (pl. elárasztás széndioxid oltógázzal stb.) Oxigén koncentráció csökkentése (felhígítás) (pl. lángtérbe oltógázt (CO₂), oltóport juttatunk). Égő felület letakarása (pl. takaróval, homokkal, földdel stb.)

Az égő anyag hűtése: nagy párolgáshőjű anyaggal (pl. vízzel). Ezt csak áramtalanítás után végezzük.

A MUNKAHELYEN ELHELYEZETT HORDOZHATÓ TŰZOLTÓ KÉSZÜLÉKEK

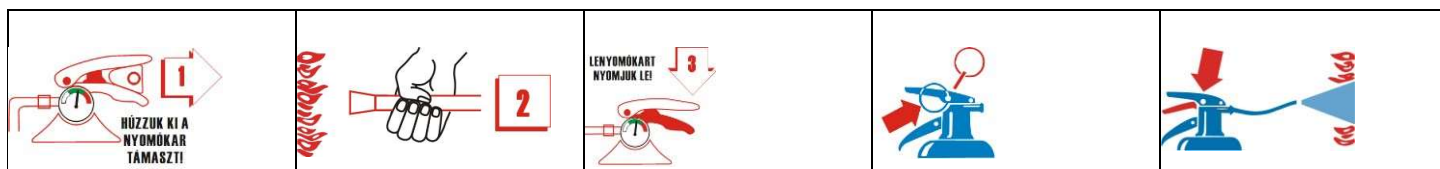
A készülék üzembe helyezésekor a felszabadított hajtóanyag nyomására az oltóanyagot irányíthatóan lövelli ki.

ABC Porral oltó készülék (2- 12 kg-os)

Alkalmasak szilárd anyag, éghető folyadékok és gázok tüzeinek oltására, még feszültség alatt is. A porral oltó készülékkel min. 3 m távolságból végezzük az oltást úgy, hogy a porsugárba kerüljön az égés zónája.

Belenyomott gázos, ABC porral oltó készülék (A készülékbe N₂ gázt nyomnak bele 14 bar nyomásig.) A fogantyújuk közé helyezett műanyag nyomókar támaszt, vagy biztosítószeget kirántjuk. Ezután az egyik kézzel a lövőkét a tűz irányába tartva a működtető fej felső karját ütközésig lenyomjuk és az oltópor a lövőkén át a tűzre áramlik. A szakaszos működtetés a kar lenyomásával és visszaengedésével érhető el.

TŰZOLTÓ KÉSZÜLÉK MŰKÖDÉSE

TŰZVÉDELMI SZABÁLYSÉRTÉS

- Aki a megelőző tűzvédelmi rendelkezéseket, a kötelező szabványokban foglalt előírásokat megszegi,
- vagy tüzesetet, vagy tűzveszélyt észlel és ezt a hatóságnak – mihelyt teheti – nem jelenti,
- vagy a tűzjelzésre távbeszélőjét nem bocsátja rendelkezésre,
- vagy szándékosan megtévesztő jelzést ad, vagy nem tesz eleget a hatóság azon felhívásának, hogy a tűz oltásában személyesen közreműködjön,
- vagy a tűz oltására alkalmas eszközt a tűz oltásához nem bocsátja rendelkezésre,
- vagy a tűzoltás vezetőjének intézkedését nem hajtja végre,
- vagy a szükséges felvilágosítást nem adja meg, hatvanezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

TÚZJELZÉS

A tűzjelzésnek tartalmaznia kell: - a tüzeset pontos címét, helyét, - emberélet van –e veszélyben, milyen sérülések történtek, - milyen anyagok égnak, milyen terjedelemben, milyen területet veszélyeztet a tűz tovább terjedése, - a tűzjelző nevét és a jelzésre használt távbeszélő számát. Mindenkinek ismernie kell a tűzoltóság hívószámát, amely az egész országban a 112-es számon lehetséges

DOHÁNYZÁS

Égő dohányneműt, gyufát tilos olyan helyre tenni, illetve ott eldobni, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat. Dohányozni nem szabad a munkahelyeken, továbbá ott, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat. A dohányzás tiltása táblával, illetve piktogrammal van jelölve.

Dohányozni csak a kijelölt helyen szabad. Ott ahol dohányozni lehet csak nem éghető hamutartókat lehet használni, és a dohányzás után meg kell győződnünk a csikk teljes eloltásáról.

A MUNKAVÁLLALÓK TŰZVÉDELMI KÖTELESSÉGE

A tűzvédelmi jogszabályok, szabványok, tűzvédelmi szabályzat előírásainak betartása.

Minden berendezést, készüléket a kezelési utasításnak megfelelően szabad csak használni, üzemeltetni. (villamos berendezések)

A kijáratokhoz vezető közlekedési utak szabadon tartása kötelező, tilos az eltorlaszolás, a leszűkítés.

A kijáratokhoz vezető közlekedési utakat eltorlaszolni még ideiglenesen sem szabad. (tűzoltó készülék, tűzcsap, tűzjelző, stb)

A munkavállalóknak kötelességük :

- Munkaterületén lévő tűzoltó felszerelések, készülékek és eszközök használatának és kezelésének megismerése.
- Tűz esetén részt venni a veszélyeztetett területen tartózkodó személyek kimenekítésében, a rendelkezésre álló tűzoltó eszközökkel a tűz oltását elkezdeni, a tűz tovább terjedését megakadályozni és segíteni az anyagi javak mentésében.

Záráskor, munka befejezésekor a területet utolsóként elhagyó munkavállaló(k)nak, személy(ek)nek meg kell győződni arról, hogy nincs-e olyan körülmény, amely utólag tüzet okozhatna. Ha van, akkor ezt haladéktalanul meg kell szüntetni.

Barazutti Ferenc

Tűz-, Munka-, Környezetvédelmi szakember